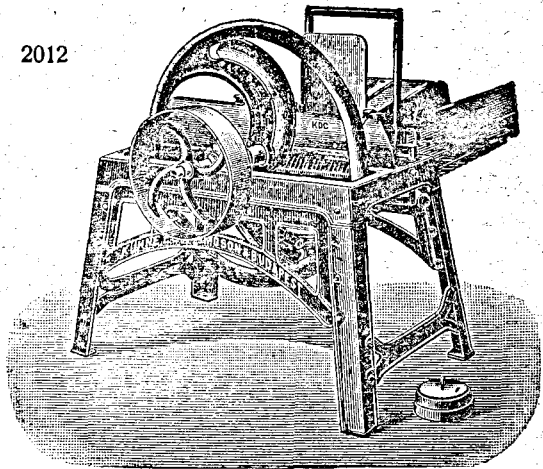

„KÜHNE” MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN

elismert elsőrendű kivitelben szállít uradalmak és kigazdák céljainak megfelelő mindenféle
MEZŐGAZDASÁGI GÉPET. =

2012

Idénygépek: szecs kavágók, répavágók, hengeres-, tárcsás- és köves darálók, tengeri morzsolók kézi- és erőhajtásra, tengeriszar-tépok, gyökmosógépek, takarmányfüllesztők.

Teljes takarmánykamraberendezések

a legmodernebb kivitelben. Helyszini felvétel és tervezés díjtalan.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legolcsóbbak,

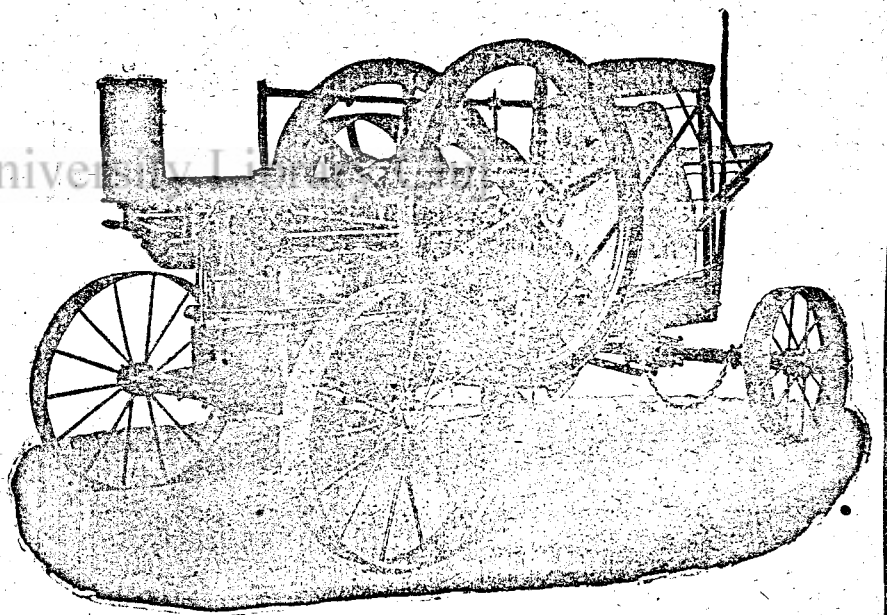
mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb béresre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecs kavágó, daráló, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszar-tépegép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

GAZDASÁGI GÉPEK, ESZKÖZÖK ÉS ANYAGOK

a legolcsóbban,

megbízható forrásokból

az megrendelhetők:

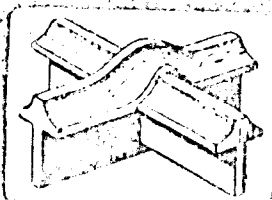
ERDÉLYI GAZDA KÖZVETÍTŐ OSZTÁLYA

úján

KOLOZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZ.

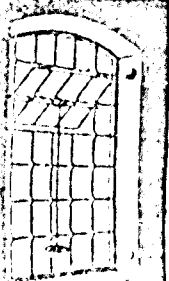
Telefon: 158.

2772

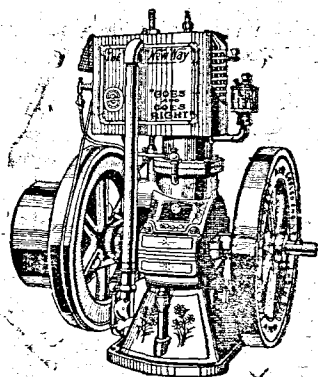

Székelyi Koppinger - Reményi - ...

Leptér ...

Takarmánykészítőgépek

kézi és erőhajtásra a legmodernebb szerkezettel és legtökéletesebb kivitelben olcsó árak mellett!!

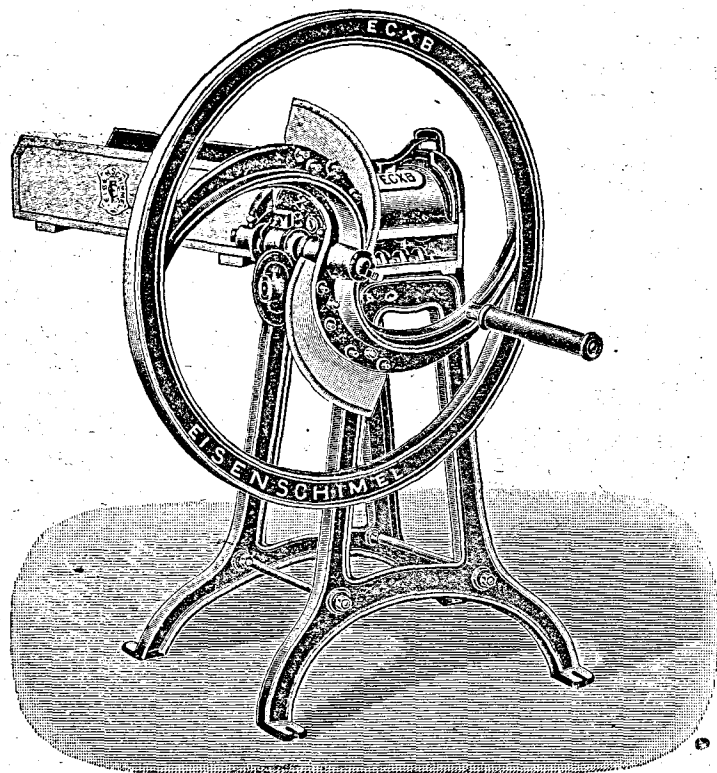
Ujdonság!

„NEW-WAY“

Ujdonság!

léghütéses hordozható benzinmotorok, csővezeték és vizardány nélkül.

A motortechnika legszebb és legsikerültebb vivmánya.

Bächer Rudolf-Melichár Ferenc mezőgazdasági gépgyárak

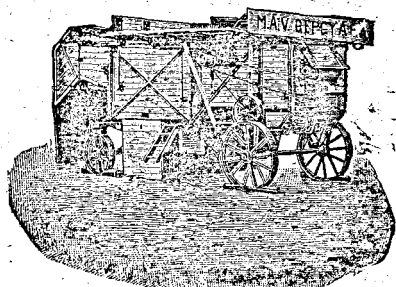
Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

1913 év január hó 1-től VI. Teréz-körut 26.

2672

Rendkívüli gazdaságos, földgázüzemre is alkalmas államgépgyári **szívógázlokomobilok.** Utimozdonyok, gőzekék, aratógépek, fűkaszálók, szalmakazalozók, államgépgyári félstabil lokomobilok ipari célokra, Compound gőzgépek.

Kalmár-féle gabonatisztító rosták, Malomberendezések.

Resicai acél ekék, boronák

Laas-rendszerű **répakapák** stb.

Részletes árjegyzékkel és árajánlatokkal szívesen szolgál:

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, VÁCZI-KÖRUT 32.

A. M. Kir. Államvasutak Gépgyárában 2021

gyártott legújabb szerkezetű

gőzcséplőkészlet

acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgéppel és

10 légkörnyomásra berendezett **lokomobillal.**

Nagy munkateljesítmény. Olcsó üzem. Tartós szerkezet.

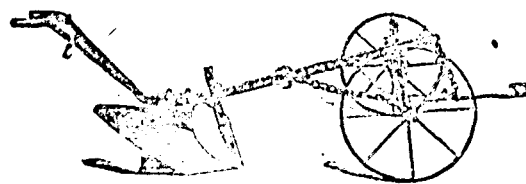
Legújabb rendszerű államgépgyári

benzinmotorok

szab. porlasztóval (karburátor) felszerelve és szelephűtőkészülékkel ellátva.

A Losonci Mezőgazdasági Gépgyár részv.-társ. gyártmányai: „LOSONCZI” tolóhengeres, „REKORD” meritókanalas rendszerű és szab. „REKORD II” műtrágyavetőszerkezettel kombinált sorvetőgépek.

Különleges **RÉPAVETŐGÉPEK.**

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1911 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Szemle.	529
Jelentkezések ideje a kedvezményes áru földgázra. T. B.	527
A rétek felújítása. Gáspár József.	530

Levelek:

Gazdasági levél.	531
--------------------------	-----

Egyleti élet:

A szucsági népház felavatása.	531
---------------------------------------	-----

Vegyes közlemények:

Halálozás. — Daróci Vilmos. — Személyi hir. Változás az Agrárbankban. — Károlyi Mihály gróf lemondása az O. M. G. E. elnökségéről. — A mezőgazdaság állapotáról. — Az erdélyi borvidékek szüreti eredményeiről. — A vasut kártérítési kötelezettsége.	532
--	-----

Hirdetések.

Szemle.

Időjárás. — A tőzsdék és a háború. — A pénzváltás és a román nemzeti bank.

Az eddigi abnormis időjárás után nem tudjuk milyen télre számíthatunk. Normálisra-e, vagy annál hidegebb, vagy melegebbre? A meteor jóslata szerint a tél elején az időjárás változatos lesz, de talán nem oly káros hatással, mint eddig volt. E hó változási napjai közül a 16-i száraz jellegű, a 23—24-i változási napok hideget hoznak, ezek lesznek e hó leghidegebb napjai. A 28-i változási nap pedig csapadékot van hivatva hozni, a csapadék hó alakjában fog lehullani, ha az idő addig föl nem melegszik. December hó változási napjai közül a legerősebbek: a 3-i, mely szeles hideget, a 8-i enyhe, a 14-i hidegebb időt, a 21-i pedig erős fagyot van hivatva hozni. 27-én havazás áll be.

A budapesti gabonatőzsdén hétfőn erős árszilárdulás és áremelkedés volt a monarchiai mozgosítási hírekre. Különösen a zabnál volt erős áremelkedés tapasztalható. Minthogy ugyanaznap az értéktőzsdén nagy esések állottak be, az összes értékek 8—15 koronával estek, már azt lehetett hinni, hogy ismét be áll a nem rég mult izgalmas állapot a tőzsdén, felélednek a ringesek, akcióba lépnek a spekulánsok, hogy házard manővereikkel kizsákmányolják az esetleg adandó alkalmat. A hét további napjai azonban nem folytatódottak a hétfőn megkezdett árfolyamok mellett, sőt szerdán már a gabonaneműek árai esni, az értékek pedig, az értéktőzsdén emelkedni kezdtek.

A külpolitikai helyzetet tehát, bármily bonyodalmas is, nyugodtabban ítélte meg hétfő után a tőzsde. Az árszilárdulásának nem a külpolitikai helyzet volt egyedüli rugója, hanem a mult heti rossz időjárás is jelentékenyen hozzájárult ehhez. Amint azonban a politikai helyzet — bár csak látszólag — javult és a nap kisültött, a tőzsde azt akarja elhíttetni, hogy az eddigi hátrányokat és károsodásokat ez a pár derült nap el-

tünteti és az őszi munkálatok is befejezhetők lesznek a mezőgazdaságban. Bármennyire is kívánatos volna ez, mégsem következhetik már be.

A háború és a béke kaleidoszkopszerűen változó esélyeit csakis a helybeli spekuláció honorálja, a vidék egészen távol tartja magát az üzlettől és ezt bölcsen teszi.

Románia közigazdaságát is érzékenyen érintik a pénzügyi helyzet nehézségei, amelynek folytán több román bank beszüntette a hitelezést és ezáltal természetesen, főként a kereskedelmi életben súlyos zavarokat idézett elő. Ezen bajok elsimitása okából, a román nemzeti bank a jelentősebb pénzintézetek igazgatóit a mult héten értekezletre hívta össze, hogy az orvoslás módjai fölött tanácskozzék. Carp, a nemzeti bank kormányzója felhívta a bankigazgatókat, tegyék lehetővé, hogy a kereskedők leg-sürgősebb külföldi fizetéseiket és a bér-lők a bérfizetési kötelezettségeiket teljesíthessék. Ha pedig e célra a bankoknak készpénzre van szüksége, hogy minden ilyenmü kívánságnak eleget tehessenek, a nemzeti bank hajlandó a szükséges összeget rendelkezésükre bocsátani. Az összeg nagyságát Carp huszmillió frankban jelölte meg. A nemzeti bank elhatározása óriási hatással volt Románia kereskedelmi köreire és ennek hatása alatt a bukaresti tőzsdén jelentékeny árjavulás állott be az értékpapiroknál. Hogy ez a javulás milyen hosszú életű lesz nem tudhatni, de valószínű, hogy csak addig fog tartani, amíg a 20 millióból tart.

Jelentkezések ideje a kedvezményes áru földgázra.

A földgázokról szóló 1911. évi VI. t.-c. kétféle kedvezményt biztosít a gazdaközönségnek.

Az egyik az állami gázkulakból önköltségen való gázszolgáltatás. (T. 12. §.) A másik a külön gázkul létesítésének a joga. (T. 13. §.) E kedvezményeket kiegészíti az országos földgázalap létesítéséről szóló törvényes rendelkezés. (T. 18. §.)

A szabadalmazott

„JURENÁK” EKE

: Szerkezete egyszerű :
: kezelése könnyű :
: szabályozása gyors :
: cca 50%-kal többet szánt :
: cca 30%-kal kevesebb :
: vonóerőt igényel. :

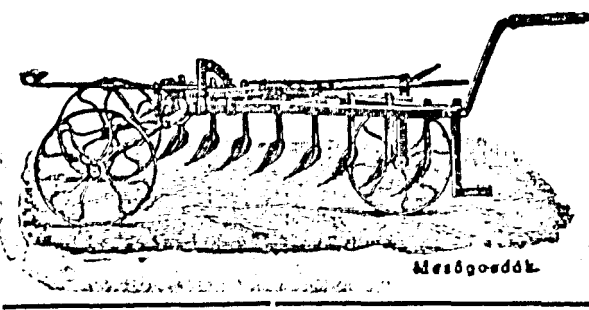
A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák” szab. Ekegyár R. T.
— Marosvásárhely. —

2003 II.

Nyolcvasú kultivátor

kitűnő eszköz tarlóhántásra.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 31.

Itt van mostan már az ideje annak, hogy a gazdaközönség, a törvény 12. §-ában foglalt, körmönfont ravaszsgal szövegezett kedvezményvel való élhetés céljából, akcióba lépjen.

A törvény végrehajtási utasításának tervezete előírja, hogy földgázra jelentkezni, csak az önműködő gázkut teljes elzárása után lehet. Ilyen kut már eddig is több van, a végrehajtási utasítás azonban ma sincsen készen.

Mindezeknek dacára, már eddig is nagy számban történtek jelentkezések a földgázra és Teleszky János pénzügyminiszter már több százezer köbméter földgázot kötött le szerződésileg, részben ipari, részben mezőgazdasági célokra.

A kormánytól — mint azt már a napilapok is írták — több vállalat és társaság jelentette be szándékát a földgáz értékesítésére vonatkozólag. A kormány előbb a gázmező feltárását kívánja végrehajtani, mert aggodalmak merültek fel aziránt, hogy a gázmező szolgáltató képessége hamar kimerül. Gázkutak furtaik eddig 28-at, amelyek közül mindössze csak nyolc furás volt meddő, a többi husz közül a legtöbb kut már csekély mélységben, várakozáson felüli mértékben ontja a gázot. Az eddig talált két gázmező feltárási munkálatai már a vége felé közelednek. Az értékesítést most a balkáni bonyodalmak is gátolják, amelyek miatt komoly tárgyalások jelenleg nagyobb mennyiségű gáz lekötésére nem folynak.

Ha azonban ezen vállalatok és a kormány fölveszik a tárgyalások fonalát és az értékesítésre nézve megegyeznek, semmi mód nincs biztosítva a törvényben arra, hogy a gazdaközönség a földgáz kedvezményes árban kaphassa meg. Még pedig azért, mert a törvény azt mondja, hogy az állam csak a saját kezelésében levő gázkutakból köteles önköltségi árban adni a gázot és azt is csak annyiban, amennyiben a jelentkezés időpontjában a gáz még rendelkezésre áll. Vagyis, ha kiadja az egész feltárt földgázot az állam valamely társaságnak, többé ily irányú kedvezmények megadására kötelezve nincs.

Ez szentesített törvény, ez ellen appellátá már nem lehet, nincs. Egy alkalom kínálkozik a gazdaközönség érdekeinek védelmére csupán, amikor a pénzügyminiszter a kötendő szerződéseket az országgyűlésnek bemutatja. Az átruházás t. i. jogvényessé csak akkor válik, ha az országgyűlés a pénzügyminiszternek erre vonatkozó jelentését «tudomásul vette». (T. 4. §.)

A pénzügyminiszteriumnak a különböző vállalatokkal kötendő szerződéseitől a mezőgazdasági érdekek szempontjából nincs mit remélnünk. Az egész földgáz ügy kezelésénél a gazdaközönséget és a mezőgazdasági érdekképviseleti szerveket nem nagyon kényeztették el.

Ha önköltségi áron kéri a gazda ma a földgázot, akkor ugyancsak ráfizet arra, mert a végrehajtási utasítás tervezete szerint, az önköltségi ár kiszámításának alapjául nem a gázkut egész szolgáltató képessége szolgál, amint ezt egyesületünk

kérte, hanem csupán csak az értékesítésre kerülő mennyiség. Eddig pedig, aránylag igen csekély mennyiségű gáz van értékesítésre lekötve.

Aki tehát olcsó földgázot óhajt biztosítani magának, jó lesz, ha a lekötési szándékot idejében bejelenti a pénzügyminiszteriumban és kéri, hogy azt kedvezményes és nem önköltségi áron. A kérést a pénzügyminiszterhez címezve a M. Kir. Bányászati Kálisót Kutató Kirendeltséghez is be lehet nyújtani (Kolozsvár, Eperjes-u. 1. sz.), honnan mindjárt véleményezéssel terjesztik fel a pénzügyminiszteriumhoz végleges elintézés céljából.

Míg a végrehajtási utasítás tervezete szerint, a gazdának a kérvényhez a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiraton kívül (telekkönyvi kivonat, vagy helyhatósági bizonyítvány, haszonbérleti szerződés, stb.) 1:14.400 méretű kataszteri térrajz másolatot, az illető gázkut feltüntetésével, az esetleges mezőgazdasági ipartelep részletes műszaki ismertetését, a mezőgazdaságban termelt feldolgozandó termények mennyiségét, stb., stb. mind csatolni, illetve megjelölni kellene, ami nem kis költséget és munkát inyel, addig a mostan benyújtandó kérvényekhez ezen mellékletek csatolása nem szükséges. A kérvényekben csupán azt kell megjelölni, hogy melyik kútból kívánja a gazda a gázot, hol akarja felhasználni (mely község határában), mire (hány szoba fűtésére, világítására, miféle gépek hajtására, hány lóerejűek ezek a gépek és naponként hány órát vannak üzemben) és hozzávetőlegesen mennyire volna szüksége? Feletti adatokra azért van szükség, nehogy a gazdaközönség esetleg téves számítások alapján igen sok, vagy igen kevés gázot kérjen és kössön le.

A hozzávetőleges gázszükségletet könnyen kiszámíthatjuk, ha tudjuk, hogy egy év alatt mennyi bűkk, vagy tölgyfát, barnaszenet, fekete szenet, vagy kőszent, mennyi benzint, stb. használunk fel háztartásunkban, esetleg gazdasági ipartelepünkön (szeszgyár-, malom-, gőzeke-, cséplőgép-, takarmány kamra-, stb.-nél). A földgáz 8000 kalóriájú. (Kaloria = hőegység. 1 kaloria alatt értjük azt a hőmennyiséget, amely 1 kg. 0 fokos víznek 1 fokra való melegítéséhez szükséges). A bűkkfa cca. 3000, a tölgyfa cca. 3200, a barnaszenet cca. 5800—6500, a fekete-szen 6500—7500, a kőszén, (antracit) cca. 8000, a benzingáz cca. 7500, szén-gáz 5000 kalóriájú. Vagyis ezen anyagokból 1 kg., illetve 1 köbméter ennyi hőegységet tartalmaz.

Már mostan, ha egy gazdaság eléget mondjuk 100 q. bűkkfát egy év alatt, (1 kg. bűkkfa = 3000 kaloria. 100 kg., vagyis 1 q bűkkfa = 300000 kaloria, 10,000 kilogramm, vagyis 100 q. = 30,000,000 kaloria.) akkor felhasznál 30 millió kalóriáját egy év alatt, ami megfelel (30,000,000 : 8000) 3750 köbméter földgáznak. Vagyis: míg 100 q. bűkkfa — 200 koronába kerül, addig ugyanolyan hőértékű 3750 köbméter földgáz, köbméterenként 0.5 fillérjével számítva, csak 18.75 koronába kerül.

A világításnál 1 auer égő 9 liter (0.09 köbméter) gázt fogyaszt óránként.

A földgáz kedvezményes árát a pénzügyminiszter azoknak a fölbirtokosoknak akik ezt kérték, 0.3—0.5 fillérben állapította meg. Amerikában a földgáznak átlagos ára 2.4 fillér. A városi, szén-gáz ára Kolozsvárt, ipari célokra 17, világítási célokra 27 fillér.

A pénzügyminiszter által eddig szerződésileg megállapított árak tehát méltányosoknak mondhatók.

Még meg kell emlékeznünk az eddigi furásokról röviden. *Működés-képes kutak eddig a következők, amelyek t. i. le vannak zárva, vagy amelyek lezárása folyamatban van:*

A kut száma	Helység neve	Mélység méter	Gázszolgáltatás naponként l m ³ -ben
2.	Kissármás.	301	860,000
10.	"	68	55,000
11.	"	80	76,000
12.	"	225	210,000
13.	"	103	70,000
20.	"	119	115,000
21.	"	220	76,000
14.	Bázna	140	55,000
18.	Magyarsáros	153	196,000
22.	Semerterdó	102	18,000

Jelenleg furás alatt állanak a következő kutak:

17.	Bázna	5	
19.	Magyarsáros	115	
25.	Kiskapus	116	jelentékeny gáznyomok
26.	Bázna	4	
28.	Székelykeresztur		most indul meg a furás
5.	Marosugra	1280	5,000
15.	Mezősámsond	186	20,000
16.	"	82	
23.	Kissármás	40	gáznyomok
24.	"	50	"
27.	"	30	"

Az összes kutak tehát jelenleg mintegy másfél millió köbméter gázt szolgáltatnak naponként.

T. B.

A rétek felújítása.

Írta: Gáspár József.

VI.

A talaj előkészítése vetés alá.

Az a célunk, miszerint a fűmagvetéssel több ideig tartó növényzetnek vessük meg alapját, maga után vonja azt, hogy a talaj előkészítése mindenik feltételének eleget tegyünk, tehát már ez alatt a cím alatt kifejezést adhatunk annak, hogy azt az eljárást, amelynél a magot a felszántatlan buza, árpa vagy tengeri tarlóba vetik, csupán fogasolással adva valamelyes talajmivelést — nem tartjuk helyesnek. Mert ha talán sikerül is az ilyen módon megejtett vetés, jó erőben levő talajon, és esős időjárás mellett — ez csak a kivételek közé sorolható, melyet követendő példának oda állítani nem lehet. Még jobban el kell itélnünk a rétfelújításnak azt a módját, amelynél a felújítandó rétre szórják el a fűmagkeveréket, min-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezettől és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

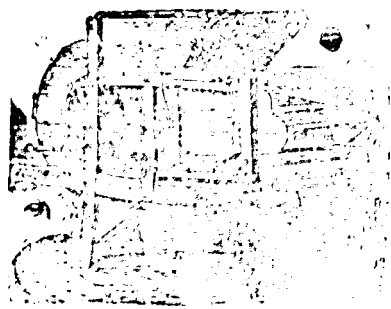
Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

2006

den előzetes vagy utólagos talajmivelés nélkül, mely esetben nem is végezzünk tulajdonképpen felújítást, mivel a talajforgatás teljesen elmarad s ennél fogva csak a növényzetnek s annak is jelentékeny kevés %-a kerülhet felújításra.

A leggyökeresebb talajmivelésben — előkészítésben — akkor részesítjük a felújítandó rét talaját, ha azt két évig éke alá fogjuk s mint szántóföldön — melyre a gyep törés kiválólag alkalmas — kapás növényeket termesztünk. A kapás növényeket természetesen jól kihasználjuk ez alatt az idő alatt a talajt, a kapálással pedig kiirtjuk az elszaporodott gyomokat, amelyektől való megszabadítása a talajnak képezi éppen a felújítás egyik feladatát.

Egy-két évig kapásnövények termesztése után kezdjük meg a szoroson vett előkészítést a talajnak — jó mélyen adott őszi szántással. Az őszi megsántott föld tavaszi szántása elmaradhat, de sőt a nedvesség visszatartása szempontjából kívánatos is, ha az elmarad, a közvetlen vetésre szükséges előkészítést a talajnak, jobban és gyakrabban is tehetjük meg a porhanyítókkal. Ha pedig a termelés során a kalászosok kerültek előnövénynek, az őszi szántást megelőzőleg adjunk *tarlótorést* is a talajnak, mely az elmállás és a tápanyagok előkészítésére a leghatásosabb tényező.

A talaj porhanyóságának a lehető legnagyobb foka és tartós nedvessége azért kívánatos, mivel, mint ismeretes a fűvek magvai igen aprók, mely miatt kevés tartalék táplálékkal vannak ellátva s ennél fogva a csirázás után mindjárt arra vannak utalva, hogy önerejükkel éljenek meg azaz a földből és levegőből vegyék táplálékukat. Erre pedig a zsenge növény csak úgy lesz képes, ha a talaj jól elmállott, apróra elmunkáltatott és elég nedvessége van.

Vetés.

A vetésre vonatkozó tudnivalókat sorrendet tartva azzal vezetjük be, hogy a legbiztosabb sikerre nyújt kilátást a kora tavaszi — a téli nedvességre megejtett vetés. Ha azonban korán tavasszal, mint az 1912. évben is történt, az állandó nedvesség miatt nem ejthettük meg a vetést, halaszthatjuk — május-junius havára. Sikerül esős időjárás mellett — a július-agusztus havi vetés is. Ha pedig mindezeket az időhatárokat elkéstük — vethetünk szeptember-október havában, mely utóbbi vetés is, a korai vetéshez hasonló sikerre nyújt kilátást. A vetés idejére nézve tehát azt mondhatjuk, hogy ez kora tavasztól — késő őszig tart.

A kora tavaszi vetés, ha védnövény

nélkül ejtettük meg, kedvező időjárás mellett annyira kifejlődik, hogy azt május-junius havában kaszálni lehet, amely után természetesen sarju termést is várhatunk.

Ha védnövényvel vetjük a fűmagot — védnövénynek legjobb az *árpa*, azután sorrend szerint: a *rozsa*, *buza*, *zab*, *zabosbüköny* — csak a védnövény letarolása után kezd a vetés gyorsabb fejlődése megindulni, melynél fogva kaszálására csak szeptember-október havában kerülhet a sor, sarju termésre tehát ebben az esetben nem számíthatunk.

A május-junius, esetleg a július-agusztus havi vetést, az égető nap heve ellen védelmet nyújtandó — csak védnövényvel lehet ajánlani; ebben az időszakban védnövénynek: a *kölest*, *hajdinát* vagy a *mohart* vesszük elő, melyeket rövid tenyész idejük és a szárazságot jól bíró természetük erre kiválólag alkalmassá tesznek.

A szeptember-október havi őszi vetés után csak védnövény nélkül várhatunk sikert, mivel ekkor a zsenge növény, a meleg ellen nem szorul védelemre, a növekedése pedig úgy halad gyorsabban, ha szabad levegőt és teljes fénysugarakat élvezhet.

Ha védnövénynek, a kora tavaszi vetéshez, az őszi kalászosokat akarjuk felhasználni, a fűmagot akkor vetjük rá, amikor a vetés még nem nőtt annyira fel, hogy az elszórt fűmagvak alátakarását akadályozza.

A rétek felújításához felhasználandó egyes fűmagvak kiválasztására s azoknak a fűmagkeverékben felveendő arányára nézve a következőket jegyezzük meg:

A fűmag kiválasztásánál a talaj összetétele, fekvése, nedvességi viszonyai egyfelől, másfelől pedig a fűmagvak természete szolgálnak utmutatóul. A növények ismertetésénél — már akkor célozva a vetéshez való felhasználásra — kiemeltük mindannyiszor, hogy a nedves vagy a száraz talajban találja inkább otthon magát, de jeleztük egyszersmind azt is, hogy milyen minőségű takarmányt ad. A választás tehát ezeknek a tudásával nehéz feladat elé nem állít. A legbiztosabb tájékozást a fűmagvak megválasztására azonban magának a felújítandó rétnak növényzete nyújt. Vizsgáljuk meg tehát a felújítandó rétet, hogy azon, úgy a pázsit, mint a herefélékből, melyek találhatók fel nagyobb számban; az így talált növényzetből a rét talajának természetére is következtethetünk, e kettőből ezután könnyű feladat lesz megállapítani a keverékbe felveendő egyes fűmagvak arányát. A fűmagkeverék összeállításánál azonban nem követhetjük teljesen a ré-

ten talált növények arányát, amennyiben éppen az a körülmény szolgálhat a legször okot a felújításra, hogy a jelenlegi arányával a növényzetnek nem vagyunk megelégedve. A felújítandó réten talált növényzet tehát csak az egyes fűmagvak kiválasztására szolgálhat irányadóul, a keverékben elfoglalandó arányát az egyes növények természetének alapján határozzuk meg, hogy a talaj természetéhez alkalmazkodó olyan fűvek kerüljenek össze, melyek legtöbb és legjobb takarmányt is adják.

(Folyt. köv.)

LEVELEK.

Gazdasági levél.

Gyergyószentmiklós, (Csik m.) nov. 9.

Gyergyószentmiklóson rossz termés volt és az alatt fekvő helyeken a sok eső lehetetlenné tette a vetést. A termés nem lesz elég ujj. Kukoricza nincs.

Széna és sarju alig van. Olyan ára van, mint a múlt tavasszal: 20-30 korona. A kisgazdáknál kitelelésre talán elég lesz, ami van. Sok a vetetlen terület. Nov. 7-én leesett a hó.

A gyenge gabonatermés miatt inség lesz. Ha az itteni fűrészgérek üzemben lesznek, kapnak a munkaképesek munkát. Nagy baj, hogy a nőknek nincs téli munkájuk.

Van elegendő munkás, mert a mezei munka megszűnt. Munkabér férfiaknál 2-5 korona között váltakozik. Nőknél 1.60-2 korona között.

A piaci viszonyok a legrosszabbak. Minden méreg drága. Tüzelő fát pénzen sem lehet venni. Eddig a nép a hulladék fához hozzájutott, 5 koronáért tetszés szerint terhelhette meg szekerét, de a pénzpiac megromlása folytán a gyárok az üzemet szorították s így hulladék fa sincs elégséges.

A kisgazdáknak semmi termésük sincsen eladó a zabon kívül, de az is csépetlen még.

Az állatállomány, habár szűkösen, kiteleltethető.

Feltétlenül szükséges a baromfi-nyésztés fellendítése, több tejtermelés, tej szövetkezetek alakítása, a havasi legelők kihasználása, esemege sajt előállítását. Csikvármegye területén egy tejszövetkezet sincs.

Szabó György,
a Gyergyó és vidéke gazd.
egyesület tagja.

EGYLETI ÉLET.

A szuosági népház felavatása. Kolozsvármegye első népházát a múlt héten avatták fel nagy ünnepek keretében Szucság községben.

Az állat-, termény- és háziipari kiállítással, gazdaggyűléssel és népünnepélyvel egybekötött Népház felavatási ünnepélyen a földmivelésügyi miniszter képviselőjében jelen volt *Koós Mihály dr.*, az O. M. G. E. részéről *Juhász Árpád*, a

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai könnyűkötő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 1005

Magyar Gazdaszövetség részéről *Meskó Pál*, az E. G. E.-nek mint anya egyesületnek a részéről *Lészai Ferenc* e. alelnök, *Wolszky Győző* és *Török Bálint*, a vármegye részéről *Dózsa Endre* alispán, *Gál Elemér*, *Bereczky László*, *Dumbrava Liviusz*, *Pavlik Sándor*, *Mózsás Péter*, a Gazdasági Felügyelőség részéről *Szász István* és br. *Huszár Pál*, a Gazdasági Akadémia részéről dr. *Páter Béla* igazgató, *Jászberényi András*, dr. *Bittera Miklós*, *Lózsá Kálmán*, az E. M. K. E. részéről *Biró Árpád*, az Iparművészeti Múzeum részéről *Förstner Tivadar*, a Gazdák Biztosító Szövetkezete részéről *Elek János* titkár.

Ott voltak a nádamenti járás összes gazdaköreinek, valamint a vármegye számos gazdaköreinek képviselői, a Gazdasági Akadémia első éves hallgatói és a kolozsvári tanítóképző intézet 20 hallgatója tanulmányi kiránduláson. Ott voltak *Buchwein Béla*, *Májferffy György*, *Belicai Sándor*, továbbá *Daróczi Ferenc*, *Fogarassy József*, *Tamás Gyula*, *Székely János*, *Józsa Samu*, *Varga János*, *Vincze János*, *Kerekes Lajos*, *Máté József*, *Gidófalvi György*, *Máté István*, *Angyal Sándor* és még igen sokan.

A járás előkelő hölgyközönsége köréből számosan vettek részt úgy magán az ünnepségen, mint annak rendezésében. Itt mindenkinek előtt ki kell emelnünk *Komáromy Károlyné* lelkiismeretes odaadó munkásságát, ki közreműködésével jelentékenyen előmozdította a háziipari és terménykiállítás fényes sikerét, vajha a falusi intelligens hölgyközönség követné példáját. Jelen voltak: dr. *Koós Mihályné*, *Kabos Emma*, *Zsombori Lászlóné*, *Székelyné*, *Tamás Jucika*, *Tamás Annuska*, *Szepessyné*, *Sorompó Vilma*, *Szabó Gézané*, *Daróczi Ferencné*, *Benedek Mártonné*, *Gidófalvi Györgyné*, *Kerekes Lajosné*, *Máté Istvánné*, *Máté Józsefné*, *Angyal Sándorné* és még igen számosan.

Reggel kilenc órakor érkezett ki a kiállítás színhelyére *Dózsa Endre* alispán, az E. G. E. kolozsmegyei szakosztályának elnöke, kit megérkezésekor *Bereczky Lajos* járási szolgabíró üdvözölt és felkérte a kiállítás megnyitására. *Dózsa Endre* röviden válaszolva az üdvözlésre, örömeinek adott kifejezést, hogy olyan fényes eredménnyel sikerült összehozni a kiállítást és kívánva, hogy minél sűrűbben ismétlődjenek meg ezek a tanulságos gazda-napok a vármegyében, a kiállítást megnyitottnak jelentette ki.

Az állatkiállítás bíráló-bizottsága *Szász István* m. kir. jószágfelügyelő elnöklete alatt, a termény- és háziipari kiállítás bíráló-bizottsága *Komáromy Károlyné* elnöklete alatt hozzá fogott ezután a bírálathoz, melynek eredményét d. u. hirdették ki.

Ugy a termény-, mint a háziipari kiállítás igen gazdag volt. A termények közül ugyszólván az összes gazdasági termények fellelhetők voltak. Igy buza, árpa, rozs, zab, tengeri, burgonya, répa, vetemények, főzelék-félék, hüvelyesek, gyümölcs félések, káposzta, pálinkák, likőrök, méz, gyümölcs izek, tejtermékek, vaj,

sajt, turó stb. stb. A háziipari kiállításon igen szép varrotások, himzések, terítők, abroszok, kendők, szoknyák, kötények, bujkák, ingek, szöttes munkák voltak. A fafaragászati háziipari részletben gyönyörűen faragott teás és kerti asztalok, székek, kazetták, tálcák, stb. voltak láthatók. A kiállításon részt vettek a járás összes községei kivétel nélkül, névszerint: *Vista*, *Türe*, *Mákófalva*, *Bogártelke*, *Szucság*, *Méra*, *Egeres*, *Magyarnádas*, *Bács*, *Kóród*, *Daróc*, *Solyomtelke*, *Szentmihálytelke*, *Magyarsárd*, *Magyarszentpál*, *Papfalva*, *Inaktelke*.

Az állatkiállításra szép számmal hajtottak fel magyarfajta teheneket és üszöket. Azonkívül külön elkerítve kisebb háziállatok és baromfiak is voltak kiállítva. A bíráló-bizottság az állatok csoportjában 600 korona pénz jutalmat osztott ki, 400 koronát a szarvasmarhák, 200 koronát pedig a kisebb háziállatok és baromfiak csoportjában. A termény- és háziipari kiállításnál a kiosztott jutalmak értéke 300 korona volt.

D. e. 11 óra után kezdődött meg a Népház felavatási ünnepély, amelyen az elnöki megnyitót *Dózsa Endre* szakosztályi elnök mondotta. Beszédében a falusi kiszegadók helyzetével és életviszonyaival foglalkozva kívánja, hogy az új Népházban boldog egyetértésben dolgozzanak. Az élénk érdeklődéssel és figyelemmel kísért szép elnöki megnyitó után

Benedek Márton szucsági ref. lelkész tartott lélekemelő felavató ünnepi beszédet. Isten áldását kérte az új Népházra.

Szucság község bírója adta át ezután *Koós Mihály* dr. min. osztálytanácsosnak, az erdélyrészi kirendeltség vezetőjének a község diszpolgári oklevélét, talpra esett ügyes beszéd kíséretében. *Koós Mihály* dr. meleg szavakkal válaszolt a bírónak és azután a faluhoz szólva, megköszöni a ragaszkodást, a falu szeretetét és bizalmát, minek bizonyítéka a diszpolgári oklevél. Igéri, hogy mint eddig, ezután is a falusi nép jólétének a megteremtéséért fog dolgozni.

Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára tartotta meg ezután Erdély falusi társadalmi és közigazdasági életéről szóló, mindvégig élénk érdeklődéssel és tetszéssel hallgatott előadását, melyben többek között a Népházról szólva, inti a szucságiakat, hogy ne tekintsék az új Népházat adóhivatalnak, ne kerüljék el azt sohasem, hanem ebben működjenek együtt a többi termelésnek az elérhetőségért.

Dózsa Endre elnök bezárva az ünnepélyt felolvasta a képviseltetéseket. Az ünnepélyre többek között a földművelésügyi miniszter is üdvözlő táviratot küldött. — Ezután 150 terítékes bankett volt az iskola két nagy termében, melyen felköszöntöket mondtak *Dózsa Endre* — a királyra, *Benedek Márton* — *Dózsa Endrén*re, a községi bíró a miniszter képviselőjére, *Koós Mihály* dr.-ra és *Dózsa Endre* elnökre. *Meskó Pál* — dr. *Csérer Lajos*ra, kinek elsősorban érdeme a szucsági ünnepség fényes sikere és a hölgyekre, kiket bevont a rendezésbe, *Koós*

Mihály — *Darányira*, *Pavlik Sándor* — *Meskó Pál*ra, *Székely János* — a szucságiakra.

Délután népünnepély volt, amelyen a nép határtalan öröme és mulatságára zsákbaftás, lepényevés, kakasugratás, cserépfazék-törés, kötélhuzás, versenyfutás, stb. volt, majd pedig táncverseny, amelyen sarkantyus és gatyás legények szülőben, körbe és párosan lányokkal csördüngölőt jártak. Estve igen jól sikerült népbál és táncestély volt.

Az ünnep sikeres rendezéséért az érdem elsősorban is dr. *Csérer Lajos* szakosztályi előadót illeti, kinek nagy segítségére voltak *Komáromy Károlyné* és *Kabos Emma* urhölgyek, valamint *Jászberényi András* gazd. akad. tanár.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Halálozás.** *Csiki János* József életének 65 évében, folyó hó 8-án, rövid szenvedés után Kolozsvárt elhunyt. *Csiki János* Józsefet, a méhészet terén szervezett hervadhatatlan érdemeiért, az Erdélyrészi Méhész Egyesület ez évben választotta meg tiszteletbeli tagjává, mely megtiszteltetést váratlanul bekövetkezett halála folytán rövid ideig élvezhette. Halálával hazánk méhésztársadalmát nagy veszteség érte.

— **Daróci Vilmos** a „Magyar Dohány-ujság» szerkesztője és tulajdonosa, a *Ferencz József* rend lovagja, 72 éves korában, hosszas szenvedés után, f. hó 12-én elhunyt Budapesten. *Daróci Vilmost* Magyarország dohánytermelő gazdaközönsége a «Magyar dohányujság»-ban kifejtett jelentékeny szakirodalmi működése révén igen jól ismerte. Temetése f. hó 14-én ment végbe.

— **Személyi hír.** A földművelésügyi miniszter, a Segesváron, f. hó 3-tól 1913. évi május hó 3-ig terjedő lópatkolási tanfolyam rendezésével és felügyeletével *Jakab László* állategészségügyi felügyelőt, egyesületünk igazgató-választmányi tagját bizta meg.

— **Változás az Agrárbankban.** A pénzügyminiszter a filloxera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szóló 1896: V. t.-c. 6. §-a alapján a Magyar Agrár- és Járadekbank Részvénytársaságnál kormánybiztosi minőségben működő ifj. dr. báró *Korányi Frigyes* miniszteri tanácsost ezen állása alól felmentette és helyébe a nevezett részvénytársasághoz kormánybiztossá dr. *Agorasztó Miklós* pénzügyminiszteri osztálytanácsost nevezte ki.

— **Károlyi Mihály gróf lemondása az O. M. G. E. elnökségről.** Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület» igazgatóválasztmányja november hó 18-án, hétfőn délelőtt ülést tart a Köztelek székházának nagytermében. Több fontos közigazdasági kérdés elintézésével kapcsolatban ezen a gyűlésen fogtak határozni *Károlyi Mihály* gróf egyesületi elnök lemondása felől is. Az O. M. G. E. igazgatóválasztmányi ülése után a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó bizottsága ülészik.

Földbirtokosok, bérlők és a gazdaközönség szállodája.

HOTEL EXCELSIOR SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII. KER., RÁKÓCZI-UT 72. SZÁM (gróf Károlyi-palota.)

A főváros legújabb és legmodernebb szállodája. 135 fényesen berendezett szobával. Lakosztályok és szobák fürdővel. Gyönyörű előcsarnok, reggeliző-szalón, iroszoba, társalgóterem. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten városi és interurban telefon. Központi fűtés, lift. Elsőrangú étterem a földszinten, polgári étkezde a souterrainben. Színházi jegyiroda, uri és női fodrászterem a félemeleten. Szobák naponta 2795

4 koronától kaphatók. — Társház: Róma Hotel Imperial, Via-Veneto.

— **A mezőgazdaság állapotáról.** A mezőgazdaság állapotát ecsetelő tudósítások állandóan szomorú képet tárnak fel a helyzetről. Az abnormis idő okozta károk kivül magas napszám bérekről panaszkodnak a gazdák, főként azért, mert a fizetett magasabb bér, nem áll arányban a végzett munka többletével. A múlt heti hidegek több felé okoztak kárt a répában, amelynek a földből kiálló részét megcsipte a fagy. A még künn levő burgonyát védte a rajta levő föld réteg, úgy, hogy abban kár ha esett is, az kevés.

Erdély különböző vidékeiről származó gazdasági tudósítások a következőkben számolnak be röviden a mezőgazdaság állapotáról.

Pusztakamarás. (Kolozm.) A vetésnek eddig csak 50%-a van készen. Déli fekvésű lejtőkön a tengeri beérlett. A kiscgazdák tengerijének 20–50%-a éretlen, mert kb. 20–50%-ban amerikai tengerit vetettek. Szarvasmarhákkal a téli etetést részben már megkezdték.

Gernyeszeg, (Marostordam.) A cukor és takarmányrépa nagy része szedetlen még, valamint a tengerinek is egyrésze. A csépléseket a környékben most folytatják, az asztagok sok romlott, elázott gabonát kell kilöknü. Az utak járhatatlanok, ezért a külső gazdasági munkák szünetelnek.

Magyarbrellye, (Hunyadm.) A mélyebb fekvésű táblákon még mindig áll az aviz, a lehullott hó még jobban növelte azok nagyságát. A föld annyira telítve van vízzel, hogy a *barázda nyomán víz fakad.* Here, valamint burgonya termék gyenge. A munkáviszonyok rosszak. Munkást alig lehet kapni, a vasut elvonja a gazdaságtól. Szarvasmarhák téli takarmányozása részben megkezdődött.

Harasztos. (Torda-Aranyosm.) A tengeri szedetlen. Vetésnek csak 30%-a van készen. Munkás semmi pénzért nem kapható. A föld még mindig telítve van vízzel.

Mint a fenti tudósításokból kiviláglik, a gyenge takarmány termék dacára, már meg kellett kezdeni többfelé az állatok téli takarmányozását, mivel pedig a takarmány kevés, drága, az állatárak alacsonyok.

— **Az erdélyi borvidékek szüreti eredményéről** most beérkezett jelentések szerint Erdély bortermése — mint irtuk is — csekély és az a kevés is, ami van gyenge minőségű, úgy, hogy a bortörvény fakultatív cukrozási engedélyével több helyen éltek is a szőlősgazdák. A «Borászati Lapok»-hoz és lapunkhoz most beérkezett jelentések a következőkben számolnak be röviden az eddigi eredményekről Erdélyből:

Berve. (Alsófehér m.) Luister Mihály tudósítása. A must cukortartalma 10–15 fok Wagner szerint. Ára hl-ként 60 kor. Kiscgazdák 50 K-ért adták el terméküket Szászsebesre.

Küküllőpócsfalva. (Kisküküllő m.) Ösz János tudósítása. A termés sem mennyiségileg, sem minőségileg nem felelt meg a várakozásnak. A bogyók egy része elrotthadt, másrésze éretlen maradt. A must

cukortartalma 10–13 fok Wagner szerint. Ára hl-ként 40–44 K. Kár, hogy az állami borpince nem készült el az idén. A szőlő vesszői a peronosporás részeken nem értek be.

Körödszentmárton (Kisküküllő m.) György József tudósítása. A termés semmi tekintetben nem felelt meg a várakozásnak. A must cukortartalma 9–12 fok Wagner szerint. Tavalyi bor nincs. Őbor kevés van.

Zilah. (Szilágymegye) A múlt hét elején kezdődött meg és e héten folyt le nagy részt a szüret Zilahon. A természetmennyiségileg kevés, minőségileg pedig gyenge. A must átlag 13–14% cukrot tartalmaz klosterneuburgi cukormérő szerint. Eladások 32–40 koronával köttetnek.

Pusztakamarás. (Kolozm.) Szász Ferenc tudósítása. Csendben végződtek el a szüreték. Az eredmény úgy mennyiségileg, mint minőségileg gyenge. A must árák a gyenge minőség dacára 60–70 koronások hl-ként.

Kolozsvár. (Kolozm.) Kolozsvár idei termése messze a tavalyi mögött marad. A jövedéki hivatalhoz bejelentettek a tavalyi 156 és fél hl. mustot és 17 hl. gyümölcsbort. Az idén, a szüretidő negyedik hetéig összesen bejelentettek: 22 és fél hl. mustot és 4 hl. gyümölcsbort. A minőség gyenge, cukortartalma 13–15 fok klosterneuburgi szerint.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. BOROVSZKY-féle kellemes szagú BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbaüveg 50 fillér. Mosakodásra, szépitő és legjobb fertőtlenítő

BOROLIN-SZAPPANT.

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

BOROLIN-CUKORKÁT

Ára csomagonként 20 és 40 fillér

Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **A vasut kártérítési kötelezettsége.** Fölmerült esethől kifolyólag ítéletben mondotta ki a Curia, hogy a feladó helyett a vasut által ömlesztve berakott gabonaküldemények zsákjaiért a vasut szavatossággal tartozik abban az esetben, ha a berakás a feladó távollétében történik a vasut a nála visszamaradt zsákok iránt a feladót rendelkezésre fel nem hívja és azokat az átvételre nem jogosított személynek szolgáltatta ki: ezért őt gondatlanság terheli.

Zsákot, Zsineget, ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31/33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonal jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kiszolgálás. Poznyakölcsönöz infézet. — Tessék ajánlatot kérni.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
— (Jokai-u. 2. sz. I. emelet.) —
FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő
H A Z A K R A
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.
A KÉPVISELŐSÉG elfogad
TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.
2001

Állást keres 2 gépész január

1-re, az összes gazdasági gépek, valamint a cséplő garnitúra szakszerű kezelését és javítását értik bármilyen gyártmányú motort kezelnek, esetleg a kovácsmunkát is elvállalnák, szíves megkeresést kérünk a javadalmasz megjelölésével. **Lelkes József és Mustá Dániel.** Marosvásárhely, Hidvég-u. 25.

Ajánlok jó minőségű baltacim magot eladásra

100 kilónként 48 koronával, ab Kissármási állomás, Erczman Adolf mezőgazdasága, Katona (Kolozm.) 2832

Tavaszbuzát

nagyobb mennyiségben (100 mázsaig) keres megvételre alulirott, kihez ajánlatok Gernyeszeg postára küldendők.
Pálffy Dezső. 2835

A LAPFELÜGYELO BIZOTTSAG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.
A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

VESEK jóval a napi áron felül lóhere- és lucernamagot.

— Szíves ajánlatokat minták kíséretében kér —

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése Budapeston, VII. Rottenbiller-u. 33.

ELADÓ a dobokai m. kir. kincst. béruralomba haláleset következtében a következő állatok és gazdasági felszerelések. 40 drb. igás ökör, 10 drb. tehén, 15 drb. 3 éves nagyon ellős pinzgauai üsző, 420 drb. több kiállításon többszörösen díjazott ellős erdélyi raczka anya juh. 20 drb. 2 éves raczka kos, 100 drb. 9 hónapos prima anya bárány. — Egy 4 lőerejű cséplő garnitúra, morzsoló és elevátorral. — Egy kéveköttő és egy marokrakó aratógép. — 2 drb. Kühne-féle mosoni drill 15 és 17 soros vetőgép. — 1 drb. fekvő kukoricamorzsoló, járgány és gőzhajtásra. — 1 drb. szecska- és 1 drb. répvágó. — 1 drb. 2 ló után járó járgány. — 1 drb. százados marhamérleg. — 20 drb. béresszekér. — 15 drb. Sack eke taligával. — 1 drb. félfedelű fekete és 1 drb. sárga futókocsi. — 1 pár tiszta uj és 2 pár használt kulcsos kocsihám. — Magtári és más gazd. felszerelések.

Érdeklődők leveleiket:
Magyar Kir. Kincst. Béruralomba
 címelve, Doboka (Szolnokdoboka m.) küldjék.
 Vasutállomás: VÁLASZUT—BONCHIDA.
 Sürögny: KOLOZSBORSA. 2837

Eladó Pusztakamarás község határában
1400 drb. tölgyfa.
 Törzsátmérő: 40—120 cm.
 Törzsmagasság: 3—8 méter.

Bővebb felvilágosítással szolgál és érdeklődők elé,
 Kissármás vasuti állomásra kocsit küld:

Báró Kemény Anna Uradalmi Intézősége
 Pusztakamarás, u. p. Nagysármás.
 2825

Bortermelők!!
 Legyetek nagyon óvatosak
a szőlő-oltványok

bevásárlásánál, mivel a kedvezőtlen vegetációs időszak következtében majdnem minden szőlő-oltvány peronosporás és gyengén gyökerezett, míg a mieink az idén is minden tekintetben kifogástalanul egészségesek, erőteljesek és gazdagon gyökerezettek

Fronius és Theiss
 szőlő-oltványtelepek,
 Medgyes (Nagyküküllőmegye.)
 Árjegyzék ingyen és bérmentve!
 2830

Eladó állatok.

Egy 168 cmtr. magas jegytelen sárga kanca belovagolva, szelid, teljesen megbízható női hátsónak és egyesben női hajtó kocsit elölt is.
 Egy pár 168 cmtr. magas jegytelen sárga herélt kocsit ló, figuránsok, actióval járva sebesebb, kitartók, meredek hegyen és mély sárban is jó huzók és teljesen megbízhatók.

10 drb. nagytestű, jó tejelő bivalytehén, ezekezből jelenleg 2 drb. kisborjas, 6 drb.-nak január végéig, 2 drb.-nak tavaszig várható leborjuzása. Valamennyi borju nélkül, férfi és nő által egyaránt fejhető halgatagon avagy énekelve.
 1 drb. nagy és 1 drb. 2 éves bivalybika. 2 drb. 2 éves bivalyüsző. 5 drb. 1 éves bivalyüsző és 1 drb. 1 éves bivalybika. Növendékek a legkiválóbb tejelő anyák borjai. 12 drb. 2 éves erős csontozatu magyarfajta ökör tinó
 8 drb. erős csontos magyarfajta igásökör.
 1 drb. jellegzetes, erős csontozatu, nagy és hosszú testű báznai fajta kan.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Májális-u. 13.
 2829 II.

Keresek nagyobb erdélyi gazdaságban 100 darab-1 és fél éves **ökör borju** részére téli tartásra, **istálló helyiséget**, ahol a szükséges takarmányt beszerezhetem és azt ott feleltethetem. Levélcím:
Nagy Dénes földbirtokos Torda.
 (Tordaaranyos megye.) 2831

Ideggyenge férfiak! Az elgyengült erő szerzésére legmegbízhatóbb az
Evaton-tabletták,
 melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K 4.40, fél doboz K 10.20, 1 egész doboz K 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerháza
 Pozsony, II, Frigyes főherceg-ut 20. szám
 2823 Osz. 26.

A koppándi uradalomban 30 drb. 3—3½ éves tinó, 30 drb. 2 éves tinó eladó.
 Értekezhetni az uradalmi intézőségről. **Koppádon, u. p. Torda.**
 2826

Az
„ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET”
 könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek
 jegyzéke és ára:

K. f.	K. f.
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	34. Dr. Péter Béla. A haltenyésztésről
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshizláló	36. Jakab László. »Utmutató házi állataink egészségének gondozására»
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékony-sága és az ellenük való védekezés
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	39. Papp Gergely. A szocializmusról
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adópótlékokról
8. Jakab László. Utmutató az állati betegségek elleni védekezésben	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	42. Rázó Imre. A legfontosabb szalás takarmánynövények természetese
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	43. Ikafalvi. Szőlőművelésről
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb elősködei	44. Ross Nándor. A tenyészkancaokról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	45. Hadvig Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára
13. Gáspár József. Baromfitenyésztés	46. L'Huillier István. A káposztafélék természetese a szántóföldön
14. Cserháti Sándor. A csalamádé természetese, bevermelése és etetése	47. Dr. Báintner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmességése, berendezése, üzeme, gyümölcszárka-főzés
15. Czajlik István. Csikónevelés	48. Dr. Varga Kálmán. »Czékorrépa természetese»
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztéséről	49. Dr. Cséser Lajos. »Magyar komló természetese»
17. Asványi Lajos. A vörös lóhnr természetese	50. Cserháti Sándor. »A gabonafélék természetese»
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcsértékelés	51. Dr. Péter Béla. »A gyógynövények természetese»
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zsonbolyai kazalra	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcszárka fontosabb ellenségei és betegségei
21. Marc Ferenc. A kosárfűz termelése	54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutató a vadon termő gyógynövények gyűjtésére
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása	55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termeléséről és áztatásáról	56. Cséser Lajos dr. Utazás a faluból a községbe
24. L'Huillier István. Konyhakerti magvhk termelése	
25. Réti János. A komló-termelésről (elfogyott)	
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	
27. Dr. Péter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	
29. Réti János. A legjobb takarmányfüvekről	
30. Nemes István. Az öntözés	
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészet köréből	
32. Szűts Mihály. A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése	
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele	

Megrendelés és pénz:
 az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank”,
 Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cím alatt küldendő.
 A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára.
 Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2735

A KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénztárosa.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.287.520 korona 33 fillér.

Gazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 7. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott a földszinten.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám. 2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kama-

tozás mellett a központnál (emeleten) valamint a váltóüzletnél (földszinten) is eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előlegét nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki hármely külföldi piacra.

Árakra előlegét ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba árúk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

**Gärtner
Ágoston**

Budapest,
V., Wurm-utca 3 g.

Villamos zseblámpák fémszálas izzókörtékkel és legtartósabb elemekkel.

Egyszerűbb kivitel kor. 2-50

Diszesebb kivitel kor. 4-50

Tükörrel és fésűvel kor. 4-

Kézilámpa 20

órás égéstartással, erős

fénnyel kor. 14-

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

**Műtrágyát
Értékesítő
Szövetkezet**

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

Primal legelő haszonbérbeadás.

Csőb község határán 300 K. hold erdei legelő, mely őserdő talajon, a talajnak megfelelő vetett fűnemekkel létesített, déli és délkeleti fekvéssel, a legszárazabb években is bőséges vízzel bír, s a melyen nyaraltak hosszú évek során át a szentdemeteri gyorsfejlődésű magyarfajta szarvasmarhatenyészetnek azon növendékállatai, a melyek az ország minden tenyészállatkiállításán mindig az I-ső díjakat vitték el, — több évre haszonbérbe adó.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt.
Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Májális-utca 13.
2829 I.

Eladó csöves tengeri.

Cirka 500 q. csöves tengeri
— (nincs teljesen beérve) —

eladó, a Tordaaranyos vármegyei koppándi uradalomban.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Tordaaranyos vármegyei gazdasági Egyesület (Torda, megyeház).

2833

**Orpington
fajtyukok.**

A kolozsvári állatkiállításán első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladók.

Erzsébet-út
13. szám.

Eladó

tíz waggon első osztályú étkezési célra és vetőmagnak is alkalmas

Magnum Bonum-Burgonya

ab: Kolozsvár vasútállomás.

Eladó termelő címét megadja:

a kiadóhivatal.

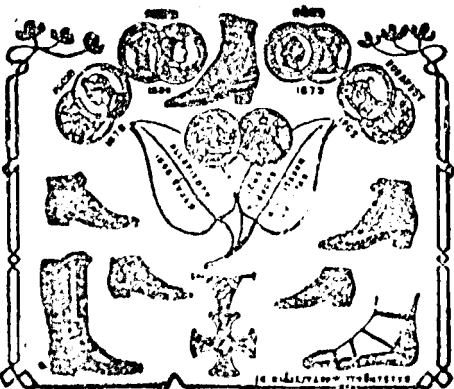
2821

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

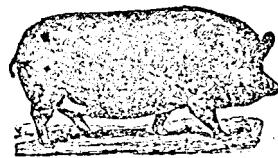

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

Öt darab tisztavérű

januárban 10 hónapos berkshire koca, januári szállításra, esetleg fel is bugatva, kilogrammonkénti 2 korona árban lefoglalható:

Jászberényi András

— gazdasági akadémiai tanárnál, —

Kolozsvárt.

2822

Cementfedőcserégyártógépek,
Betonürtőmbgyártógépek,
Cementfalazótéglagyártógépek,
Formák: csatornázási-, alagső-
 vek, betonoszlopok stb.
 gyártására;
Kötőrők, **Hengerművek,**
 betonkeverőgépek,
Cementlapsajtók.
Dr. Gaspary & Co. gépgyára
 Markranstädt. Leipzig mellett.
 Kérjük gyárunkat meglátogatni.
 443 számú árjegyzék ingyen.
 2681 II.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS az osztr-magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár
 kir. udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben szál-
 litója, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész

Korneuburgban, Wien mellett.

KWIZDA-féle
RESTITUTIONS-FLUID
 mosóvíz lovaknak.
 Ára egy üveg 2 korona 80 fill.
 50 év óta használják udvariistállóban és verseny-
 istállóban, nagyobb meg-röltetések előtt és után
 erősítőszert az erő visszaszerzésére, továbbá az
 izmok merevsége esetében s.b., a lovakat a
 trainingben erőpróbkákra képesíti.
 Cimke- és csomagolás védve; valódi csak
 a fent látha ó védjeggyel.

Kwizda-féle
békavarkenőcs lovak és
 szarvas-
 markák számára, 1 tégely . . . 2 kor.
Blister,
 szürke, erős bedörzsölés, 1 tégely 2 kor.
Patakenőcs,
 merev és törődött paták megvédésére,
 1 szelece à 400 gr. K. 2-50 fill.
Pataragasz,
 mesterséges pataszaru, 1 rudacs
 1 kor. 60 fill.

Kwizda-féle Kresolin-kenőcs patakonzerváló szer, 1 szelece à 1/2 kiló . . . 2 kor. 20 fill
Köllka-pilulák, lovak és szarvasmarkák számára, 1 szelece 3 kor. 20 fill., 1 karton 1 kor. 20 fill.
Gillszta-pilulák, lovak számára, 1 bádogszelece ára kor. 3 20, 1 karton kor. 1 20.
Hashajtó-pilulák, lovak számára (Physie), 1 bádogszelece 4 korona. 2660 I.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és napenkénti postai szitküldés a főraktár által: **Kwizda Ferenc József**
 cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Wien mellett.

ELADÓ

a kajántói római katolikus státus ura-
 dalomban 36 darab fehér jármű, 90
 darab különböző koru, nemű és keresz-
 tezésű szines növendék marha, 50 darab
 ugyan ilyen részben fejő, részben meddő
 tehén, 2 darab simmentháli bika, 50 darab mangalica koca, 175 darab ugyan
 ilyen 10 hónapos südő, 9 darab különböző ló, 250 darab magyar erdélyi
 racka juh.

Továbbá egy használt hatos M. Á. V. féle cséplő készlet, kocsik,
 gazdasági gépek, eszközök és járművek.

Értekezhetni és megtekinthető Kajánton, posta ugyanott v. á, Kolozs-
 vár Ózv. Gajzágó Tivadarné tulajdonossal.

2827

Viharálló, rozsdavédő
 legjobb mindennemű vasszer-
 kezetek mázolására!
 Különösen ajánlható:
Hidak, vas- és bádogtetők,
vasgerendák, oszlopok,
gazometerek, kandeláberek
vasrácsok, vasajtók mázolására.
Minium-alapozás nem szükséges.
 Mintamázolattal, prospektussal, színkártyával
 szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

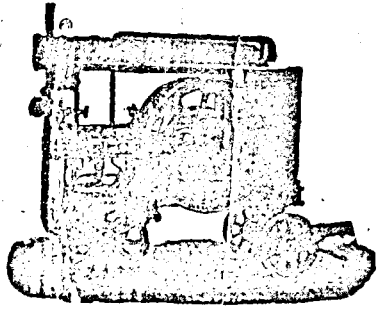
Lutz Ede és Társa
 2767 III. **festékgyára**
BUDAPEST, VII. ker.,
Örnagy-utca 4. szám.

Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,
VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:
Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.
Kedvező fizetési feltételek. – Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.
Fekvő- és állóhengerű benzinkarok, magasnyomású nyersolajmotorok.

2085